

Sallan tiedotuslehti 4-2009

www.salla.fi/kotosalla

Syystunnelmia

Ruska on nyt puhjennut kukkaan
Väri tarttunut koivun tukkaan
Saapakin punakeltaisena loistaa
Maan varvut värien kirjon toistaa

Katso nyt väriloistoa tätä
älä kokematta elämystä jätä
Luonto nyt hehkunsa sulle näyttää
Kohta jo lumi kaiken täyttää

Kaunis ruska kestää vain hetken
Teethän nyt marja- tai sieniretken
Ota itsellesi omaa aikaa
Elä syksyn lumoavaa taikaa

Pian jo saapuu sateet ja tuulet
ulinan puissa kolkon kuulet
Tuulet kun riipivät lehdet puista
Silloin värien hehkua muista

Maria

Hopeaharjun uudet tilat ovat käyttövalmiit

Sallan Hopeaharjun vanhat tilat ovat nyt remontoitu ja asukkaat voivat palata syyskuun alussa remontoituihin tiloihin uuden palvelukodin puolelta. Palvelukotiin uudet asukkaat voivat muuttaa syyskuun alussa.

Vanhainkoti

Vanhainkodin puolella saneerauskohteena ovat olleet wc-tilat sekä sprinklausjärjestelmien asennus, jotkin seinäpinnatkin ovat saaneet uutta pintaa. Tällä laitospuolella ovat kaikki huonokuntoisimmat vanhukset jotka eivät enää tule toimeen palvelukodin puolella. Vanhainkodin puolella on neljä osastoa Kiekerö, Siula, Laavu ja Jotos. Näissä osastoissa on 30 paikkaa joista 5 -6 lomapaikkaa. Lomapaikka tarkoittaa kotona asuville vanhuksille varattua paikkaa jossa vanhus asuu omaishoitajan loman aikana. Vanhainkodissa vanhuksat saavat hoitoa ympäri vuorokauden.

Palvelutalo

Palvelutalossa on kaksi osastoa Kammi ja Kieppi. Osastoilla on 14 huonetta jotka annetaan vuokralle asukkaille. Jokaiseen huoneistoon kuuluu omat suihku- ja wc-tilat sekä huone jonka jokainen asukas saa sisustaa omilla kalusteillaan ja tekstiileillään, vain sänky ja patja ovat talon puolesta. Palvelutaloon muuttavat asukkaat ovat hieman parempikuntoisia kuin vanhainkodin puolella, mutta kuitenkin

tarvitsevat ympärivuorokautista valvontaa tai hoitoa. Hoito ja ruoka eivät kuulu huoneen vuokraan vaan palvelut ostetaan erikseen kunkin asukkaan tarpeen mukaan. Vanhusten toiminta on omatoimista niin pitkälle kuin vain mahdollista.

Hopeaharjun uuteen palvelutalosiipeen kuuluu kummallekin osastolle omat oleskelu- ja ruokailutilat. Lisäksi asukkaat voivat turvallisesti ulkoilla rakennusten väliin jäävällä piha-alueella.

Palvelutalon ja vanhainkodin välillä on kaksi välisisäkäytävää joiden kautta henkilökunta ja asukkaat voivat kulkea. Hopeaharjun puolella on ruokala ja askartelutilat joissa järjestetään askartelutoimintaa kolme kertaa viikossa. Kaikki ovet ovat lukossa joten liike tilojen välillä tapahtuu valvotusti. Asukkaiden huoneissa on hälytys- ja kutsunapit joiden kautta hoitajat saavat tiedon missä huoneessa tarvitaan apua. Jokaiselle hoitajalle on varattuna oma puhelin johon hälytykset tulevat.

Kummallakin puolella tilat ovat viihtyisät ja avarat. Tiloissa on omaisillakin mukava käydä vieraillessaan, he voivat vapaasti osallistua hoitoon ja hakea omiansa vaikkapa vieraisille tai ulkoilemaan.

Teksti ja kuvat
Kaisa Isojärvi

Päiväkodin paluumuutto

Sallan kirkonkylän Tennontien päiväkotiki on rakennettu alun perin lastenkodiksi 1970-luvulla, kun lastenkodin entiset tilat kursussa paloivat. Päivähoitotoiminta Tennontien aloitettiin 1973, jolloin astui voimaan laki päivähoitosta. Lastenkoti lakkautettiin 1980-luvulla ja lastenkotiyhdistys lahjoitti tilat sallan kunnalle. Remonttia tehtiin ensimmäisen kerran 1989 jolloin päiväkodin väki oli "evakossa" apupappilassa Kinttalanharjulla. Alakerran asuintilat remontoitiin alle 3-vuotiaiden hoitotiloiksi vuonna 1992. Viime vuonna aloitettu remontti päättyi kesäkuussa. Päiväkodin väki on erittäin tyytyväinen tehtyihin muutoksiin.

Remontin yhteydessä päiväkodin ilmanvaihtoa ja kattoa parannettiin. Samalla kiinteistön lattiat ja seinäpinnat saivat uudet pinnat. Remontoinnissa otettiin huomioon päiväkodin erityistarpeet ja käytännöllisyys esim. sisäleikkipihan lattiamateriaali on liukastamaton ja kestävä muovimatto, jota käytetään urheilusaleissa.

Myös pihan käyttömukavuutta ja turvallisuutta lisättiin remontin yhteydessä. Pölysevä hiekka vaihdettiin karkearakaisempaan soraan

ja keinut saivat alleen turva-alustat. Lisäksi nurmialueita on lisätty ja lapset saivat uuden hienon kiipeilytelineen liukumäkineen.

Päiväkodin tilat ovat suuret, valoisa ja viihtyisät. Lapsille on käytettävissä sisäleikkipiha, viherhuone jossa vesileikkimahdollisuus ja eri ikäryhmille omat rauhalliset tilat muuhun leikkiin ja toimintaan. Harvassa päiväkodissa on näin hulppeat tilat.

Tennontien päiväkodissa on tällä hetkellä kirjoilla 65 lasta ja hoi-

tohenkilökuntaa 11, 1 siistiä ja 1 keittiön emäntä. Suunnitteilla on tehdä 3-vuotiaalle oma ryhmä, jota tämänkin ikäryhmän erityistarpeet tulee paremmin huomioitua. Hoidettavia on vuosien saatossa riittänyt koko henkilökunnalle hyvin, varsinkin Sallatunturin sesongin aikana lapsiluku on aina täynnä. Tulevaisuudessakin on lastenhoitajille ja lastentarhanopettajille töitä Sallassa vaikka väki eläköityykin.

Päiväkodin arki alkaa klo 6.30 ja päättyy klo 17.30. Tämän ajan jälkeen tapahtuva hoito tehdään vanhempien työtilanteen mukaan. Alhaalla pienten puolella on vuoroitohuone jossa tarjotaan ilt- ja viikonloppuhoitoja. Vuorot pyritään suunnittelemaan etukäteen vanhempien 3 viikon työlistan perusteella.

Päivähoidon tarkoitus on tukea vanhempia heidän kasvatustyönsään. Päiväkodin lastenhoidon ammattilaiset osaavat vuosien suomen kokemuksen myötä järjestää lapsille virikkeitä ja leppoisia hetkiä tarpeen mukaan.

Tennontien päiväkodin yksi vahvuuksista onkin työntekijöiden pitkä kokemus, osaksi tänä päivänä hoidettavien lasten vanhemmatkin ovat olleet samojen hoitajien hoidettavana! Silti päivät voivat olla lapsille raskaita muiden lasten keskellä. Lapselle virikkeellisen ympäristö on turvallisen kotiympäristössä, jossa hän voi rauhassa kehittää mielikuvitustaan ja hahmottaa uusia asioita. Itse kodin arki on lapselle täynnä uusia ja outoja asioita. Arjen rutiinit kotona riittävät mainiosti lapsille hoitopäivän jälkeen.

Sallan kunnan päivähoitoon kuuluu päiväkotiki, esiopetus, kiertävä kerhotoiminta ja perhepäivähoito. Perhepäivähoitoa järjestetään joko lapsen omassa kotona tai hoitajan kotona. Sivukylillä varsinkin perhepäivähoito on paras mahdollinen tapa hoitaa lapsia, mutta nykyään vain itse hoitajia ei tahdo saada joten lapsia joudutaan tuomaan kirkonkylälle perhepäivähoitoon tai päiväkodille.

Kaisa Isojärvi

Sallapäivän tunnelmia

Salla-päivään osallistujilla oli tänä vuonna mahdollisuus antaa Salla-päiviin liittyvää palautetta. Asiakastytyväisyyskyselyyn vastasi 87 henkilöä, joista 60 % oli naisia. Suurin osa vastaajista oli saanut tietoa tapahtumasta paikallislehdistä. Salla-päivän ohjelman määrään oli tyytyväisiä 94 % vastanneista ja 87 % vastasi ohjelman olevan tarpeeksi monipuolista. Kouluarvosanaksi Salla-päivä sai 8,4 (asteikolla 4-10). Useissa asiakaspalautteissa mainittiin parasta Salla-päivässä olevan tuttujen tapaaminen, tivoli, runsas osanottajamäärä, monipuolinen ohjelma sekä lämminhenkinen tunnelma.

Sallan Rykimäviikot 4.-11.9.2009

Valtakunnalliset Hyvinvointipäivät 10.-11.9.2009 Sallan Poropuistossa

Valtakunnallinen hyvinvointiseminaari järjestetään Sallassa tänä vuonna neljä kertaa. Aiempina vuosina seminaarin pääpaino on ollut työhyvinvoinnissa. Tänä vuonna hyvinvointia tarkastellaan kokonaisvaltaisemmin, ja kaksipäiväisen seminaarin aikana yleisölle onkin tarjolla luentoja ja esityksiä useilta hyvinvoinnin osa-alueilta. Viimevuoden tapaan Hyvinvointipäivät ovat osa rykimäviikon monimuotoista ohjelmatarjontaa.

Tämänvuotisessa luennoitsijakaartissa nähdään muun muassa pappi ja kirjailija Jaakko Heinimäki, psykologi ja psykoterapiakouluttaja Tapio Malinen, teatteriohjaaja Marja-Leena Haapanen ja fysioterapeutti Liisa Honkavaara. Perinteisten hyvinvointiluentojen lisäksi ohjelmassa on muun muassa luonnontuotealan näyttely ja tuote-esittelyjä, sekä erilaisia terveyteen liittyviä mittauksia, kuten verenpaine-, hemoglobiini- sekä kehonkoostumusmittauksia. Hyvinvointipäivillä tullaan esittelemään myös Hyvinvointivalmennusmalli sekä Sallan kunnan Hyvinvointikertomus.

Luentoaiheiden esittely

Jaakko Heinimäki: Kekseliäisyys, luovuus ja jaksaminen: Elämää ja työelämää

Heinimäen realistinen ja maanläheinen suhtautuminen nykyelämään ja hänen humoristinen tapansa esittää asiat tempaa kuulijat mukaansa.

Tapio Malinen: Onko stressi ystäväsi vai vihollisesi? Miten itsensä johtaminen liittyy hyvään elämäntaitoon? Miten ulkoisesta ohjannasta voi siirtyä oman elämäntarinan rakentajaksi?

Seiso kuin vuori- Virtaa kuin joki- luentosarja herättää sinut pohtimaan oman elämäsi hallintaa.

Liisa Honkavaara: Kulutatko vai kehitytkö? - Fyysisen hyvinvoinnin aakkosia

Honkavaaran luento kutsuu tarkastelemaan ja pohtimaan fyysisen hyvinvoinnin kehitystä jokaisen omasta näkökulmasta.

Marja-Leena Haapanen: Ihmisten erilaisuus- ilo vai tragedia?

Haapanen käsittelee luennossaan ihmisten erilaisuutta nauhermoja kutkuttavasti irrottelevalla esiintymistyyllillään.

Pirkko Lahti: Elämän uudet mahdollisuudet

Pirkko Lahden elämäfilosofiassa elämällä on aina tarkoitus; Älä jää murehtimaan sitä mitä olet menettänyt, mieti mitä mahdollisuuksia se sinulle antaa! (Huom! Lahden luento Vapaa-ajantalo Sallansuussa)

Seminaarin järjestää Hyvinvointivalmennushanke. Seminaari on kaikille avoin ja maksuton. Lisätietoja Valtakunnallisista Hyvinvointipäivistä löydät osoitteesta www.salla.fi "kaikki tapahtumat" osion alta.

Ilmoittautumiset ja lisätiedot: Sonja Aatsinki 040 752 3492/sonja.aatsinki@salla.fi

Hengähdä Rykimän Rytinässä

Porojen kuopiessa vielä lähökuopissaan ollaan Sallassa jo pitkällä tämän vuoden Rykimäviikon valmisteluissa. Ohjelma ei taatusti jätä ketään kylmäksi, sillä luvassa on niin hikoilua, hyvinvointia kuin ainutlaatuisia musiikkielämyksiäkin.

Ensimmäistä kertaa Rykimäviikolle saapuu Ruskaa, Rytmiä ja Rykimää - teemajuna, joka starttaa torstaina 3.9. Helsingistä ja saapuu Kemijärvelle perjantaina 4.9. klo 9.45. Junassa matkustajat voivat virittäytyä jo tunnelmaan hyvän musiikin ja "rykimäporojen" avustuksella. Teemajuna toteutetaan yhteistyössä VR:n ja RuskaSwingien kanssa.

Varsinainen Rykimäviikon ohjelma alkaa perjantaina 4.9. klo 17.00 Poropuiston Tähtitaivaskodassa Rykimän riemu repeää - tapahtuman merkeissä. Lauantaina 5.9. voi tutustua eri kuntoilulajeihin ilmaiseksi Sallan Liikuntakeskuksessa klo 14-18 tai suunnata ruskaretkelle Isäntä Matin museolle Lapajärvelle. Lauantai-iltana äänijänteitä viritellään Tanen Rykimäkaraokeassa Papana Pupissa. Sunnuntaina 6.9. estradille palaa näytelmäryhmä Sallansuiden näytelmä Paluumuuttaja Sallantunturin koululla klo 13 ja 18. Viikonloppuna 5.-6.9. järjestetään Sallan keskustassa myös kansainvälinen ympäristötäidetapahtuma Taivasalla.

Maanantaina 7.9. on mahdollisuus päästä seuraamaan porojen liverykimää Sallan Poropuistossa ja illalla kannattaa ehdottomasti herkistyä kuuntelemaan Susanna Haaviston Edith Piaf tulkintaa Koloravintolassa. Tiistaina nostetaan koparat kohti kattoa Outalammen savusaunassa ja keskiviikkona rynnätään koparat kopisten Oulangan kanjonille. Keskiviikkoilla musiikkielämyksistä vastaavat Timo Kiiskinen ja Tuure Kilpeläinen Koloravintolassa. Eivätkä musiikilliset elämykset himmene seuraavanakaan iltana, jolloin Sallan kirkossa konsertoi Tomi Metsäketto klo 19.00.

Torstaina ja perjantaina 10.-11.9. on tarjolla ilmaisia luentoja, mitatuksia ja tuote-esittelyjä Valtakunnallisten Hyvinvointipäivien merkeissä Sallan Poropuistossa. Elämän uusiin mahdollisuuksiin kurkistaa Pirkko Lahti luennossaan Vapaa-ajantalo Sallansuussa perjantaina klo 17. Lisätietoja ohjelmasta www.salla.fi.

taavat Timo Kiiskinen ja Tuure Kilpeläinen Koloravintolassa. Eivätkä musiikilliset elämykset himmene seuraavanakaan iltana, jolloin Sallan kirkossa konsertoi Tomi Metsäketto klo 19.00.

Torstaina ja perjantaina 10.-11.9. on tarjolla ilmaisia luentoja, mitatuksia ja tuote-esittelyjä Valtakunnallisten Hyvinvointipäivien merkeissä Sallan Poropuistossa. Elämän uusiin mahdollisuuksiin kurkistaa Pirkko Lahti luennossaan Vapaa-ajantalo Sallansuussa perjantaina klo 17. Lisätietoja ohjelmasta www.salla.fi.

Rykimäviikon järjestelyihin ovat osallistuneet sallalaiset yritykset, yhdistykset, kulttuuritoimi sekä Hyvinvointivalmennus- ja Salla ja Lappi osana kansainvälistä matkailuverkostoa - hankkeet.

Liikunta ja mittaus tutuksi

Sallan kunnan vapaa-aikatoimi osallistuu myös Rykimäviikolle, tarjoamalla halukkaalle tutustumista ja kokeilumahdollisuuksia Liikuntakeskuksen ohjattuihin liikuntaryhmiin, spinniin, bodyshapiin, gymstickiin ja kuntosalisiin. Lisäksi halukkaat voivat mittauttaa rasvaprosenttinsa.

Kaikki tämä Liikuntakeskuksessa 5.9.2009 klo 14.00 alkaen.

Näin jumppakauden alussa on hyvä tehdä kaikenlaisia mittauksia keholleen, koska keväällä kun taas tekee kaikki samat mittaukset uudelleen, saa tietoa oman kehon muutoksista esim. onko vyötärön

ympärysmitta pienentynyt, rasvaprosentti laskenut yms.

Lisäämällä vähän liikuntaa päivääsi, tuo sinulle ihmeesti uutta puhtia ja kunto nousee yllättävän nopeasti ja jaksat paljon paremmin. Pieni "vaiva" tuo paljon hyvää!!!!

Liikuntakeskuksen ohjatut ryhmät 31.8.2009-30.4.2010

Ma 11.00-12.00 Senioreiden kuntosali
17.00-18.00 Miesten spinni
18.30-19.30 Bodyshape

Ti 17.00-18.00 Kuntosali
18.30-19.30 Spinni

Ke 18.00-19.30 Naisten pelit yms.

Pe 09.30-10.30 Senioreiden kuntosali

Liikuntaryhmien toimintakausi on
31.8.2009-30.4.2010.

Poislukien 12.10.-18.10.2009 (syysloma)
21.12.2009-6.1.2010 (joululoma) sekä
8.3.-14.3.2010 (hiihtoloma).

Huom! Muutokset mahdollisia!
Lisätietoja:

Liikuntakeskus, puh. 0400 510 310

Perustietoa sikainfluenssasta

Sikainfluenssa tarttuu kuten muutkin influenssavirukset: yskässä ja aivastaessa tai hengitystieeritteillä tahrautuneiden käsien välityksellä. Virus ei tartu ihmisestä lemmikkieläimeen. Se ei myöskään leviä elintarvikkeiden välityksellä, joten sianlihaa ja sianlihavalmisteita voi syödä turvallisesti.

Tartunnan saaneet ihmiset voivat tartuttaa virusta noin vuorokausi ennen oireiden ilmaantumista ja edelleen jopa 7 päivän ajan sairastumisensa jälkeen. Lapset ja henkilöt, joilla on muita perussairauksia, voivat tartuttaa pidempäänkin. Oireinen henkilö on erityisen tartuttava muutaman ensimmäisen vuorokauden aikana.

Tutkimusten mukaan influenssavirus voi säilyä pinnoilla 2-8 tuntia. Toistaiseksi ei tiedetä, kauanko sikainfluenssavirus säilyy erilaisilla pinnoilla. Säilymiseen vaikuttavat kosteusolot ja lämpötila.

Sikainfluenssan oireet

Sikainfluenssan oireet ovat samanlaisia kuin muidenkin influenssavirusten aiheuttamat.

Yleisimpiä oireita ovat:

- äkillinen kuume (38 °C tai yli, alle 3-vuotiailla yli 38,5 °C)
- kurkkukipu, yskä ja nuha

Muita mahdollisia oireita ovat:

- Jäsenten särky, päänsärky, vilunväristykset ja väsymys.
- Oksentelu ja ripuli eivät ole tavallisia influenssassa, mutta niitäkin voi esiintyä.
- Lapsilla voi olla myös vatsakipua.

Lievistä oireista kärsivät, riskiryhmiin kuulumattomat henkilöt eivät pääsääntöisesti tarvitse lääkärin tekemää taudinmäärittystä tai lääkettä.

Influenssan itämisäika on tavallisesti noin 2-3 päivää, mutta oireet voivat alkaa 1-7 päivän välillä tartunnan saamisesta.

Kotihoito-ohjeet

Sairaana ollessa lepo ja riittävä nesteiden nauttiminen on tärkeää. Kuumetta ja särkyä voi lievittää apteekista ilman reseptiä saatavilla lääkkeillä. Influenssa paranee useimmiten noin viikon kotilevolla.

Älä mene sairaana töihin tai kouluun. Älä myöskään hoida pieniä lapsia sairaana ollessasi. Jos mahdollista, pyydä jotakuta toista käymään kaupassa tai hoitamaan muita asioita puolestasi.

Tarkkaile vointiasi ja mikäli oireet ovat vakavia, ota tarvittaessa puhelimitse yhteyttä terveyskeskukseen. Jos joudut lähtemään lääkäriin, peitä suu ja nenä kertakäyttönenäliinalla tai käytä suu-nenäsuojainta, jos sellainen on saatavilla.

Riskiryhmät

Jos epäilet sikainfluenssatautunutta ja kuulut johonkin alla luetelluista riskiryhmistä, ota heti oireiden alkaessa yhteyttä PUHELMELLA terveyskeskukseen mahdollisen lääkityksen ja muun hoidon arvioimiseksi.

Riskiryhmiin kuuluvat:

- raskaana olevat
- alle 3-vuotiaat lapset
- henkilöt, joilla on seuraavia pitkäaikaisairauksia:

- säännöllistä lääkitystä vaativa sydänsairaus (ei lievä verenpaineauti), keuhkosairaus (säännöllistä lääkitystä saava astmapotilas) sekä diabetes
- krooninen maksan tai munuaisten vajaatoiminta
- potilaat, joiden sairastama tauti heikentää vastustuskykyä esim. leukemia, lymfooma, HIV-infektio
- potilaat, jotka saavat vastustuskykyä heikentävää hoitoa (elinsiirto, solusalpaat, TNF-alfasalpaaja, kortikosteroidi > 15 mg/vrk yli 2 viikkoa, muu immuunivastetta heikentävä lääkitys)
- krooninen neurologinen sairaus tai hermolihasauti
- sairaaloinen ylipaino (BMI eli painoindeksi yli 40)

Kun hoidat sairastunutta

Kun influenssaan sairastunutta henkilöä hoidetaan kotona, samassa taloudessa asuvat ja hoitoa antavat henkilöt voivat pienentää influenssan leviämisen riskiä välttämällä lähikosketusta sairastuneen kanssa. Tämä on erityisen tärkeää riskiryhmiin kuuluville.

Pidä huoli siitä, että kaikki samassa taloudessa olevat huolehtivat hyvästä käsihygieniasta. Erityisesti lapsia kannattaa muistuttaa pesemään käteni riittävän usein. Käsienspesu on tärkeää etenkin silloin, kun on ollut kosketuksessa sairastuneeseen, oleskellut sairastuneen kanssa samassa tilassa tai käsitellyt nenäliinoja tai pyykkiä.

Kun kotona on influenssaan sairastunut henkilö, muut samassa taloudessa asuvat voivat pienentää tartuntariskiä edellä mainittujen keinojen lisäksi mm. seuraavin tavoin:

Jos mahdollista, vain yksi aikuinen hoitaa sairastunutta. Riskiryhmään kuuluvan henkilön ei tulisi olla sairastuneen ensisijainen hoitaja.

Jos kuulut riskiryhmään mutta et voi välttää lähikosketusta sairastuneeseen, harkitse suu-nenäsuojaimen käyttämistä, jos sellainen on saatavilla.

Älä kutsu vierailijoita kotiin sairastamisen aikana.

Käytä käsiä kuivaamiseen paperipyyhkeitä. Vaihtoehtoisesti jokaiselle talossa oleskelevalle voi antaa oman, erivärisen pyyhkeen.

Huolehdi hyvästä ilmanvaihdoista yhteisissä tiloissa (esim. avaamalla ikkunat wc-tiloissa, keittiössä ja kylpyhuoneessa).

Jos mahdollista, sairastuneen henkilön tulisi pysytellä eri huoneessa kuin muut samassa taloudessa olevat henkilöt.

Tarkkaile sairastuneen vointia ja ota tarvittaessa PUHELMITSE yhteyttä terveyskeskukseen.

Tiedotamme Sallan terveyskeskuksen nettisivuilla <http://salla.terve.com/> sekä kuntatiedotteessa influenssatilanteesta ja ajankohtaisista asioista asian tiimoilta.

STOP INFLUENSSA

Pese kädet!

www.thl.fi

STOP INFLUENSSA

Sairasta kotona!

www.thl.fi

Mitä sallalaiset näkivät Sallassa

Sallalaiset vierailivat Virossa Rakken kunnan Sallan kylässä. Matkan tarkoituksena oli tutustua Viron maaseutuun ja sen ihmisiin ja elinkeinoihin Pohjoisimman Lapin Leaderin Kv-kulttuurireitit esiselvityshankkeen puitteissa. Meitä vastassa oli Sallan kylän ihmisiä ja Rakken kunnanjohtaja Andrus Blok. Ihmiset olivat vieraanvaraisia ja tarjoilu ylenpalttista ja ystävällistä. Tapasimme kylän taiteilijan Hando Kuntron, joka esitteli meille omaa ympäristötaidettaan Emumägi – nimisessä näköalatornissa ja sen ympäristössä sekä kotonaan Sallan kylässä. Kuntro oli tehnyt kyläpuiston, johon oli istutettu puu jokaisesta kylästä, aivan oman talonsa lähetyville. Taiteilija oli eräänlainen "Pelle Peloton", hän oli kehitellyt kaikenlaista vanhoista koneiden osista ja puu oli hänelle ominta työstettävää. Kaikenlaiset luonnon puut ja oksat oli todella osattu käyttää hyödyksi. Nähtävää kylässä oli todella paljon ja meille maisemat olivat erilaisia, koska tuntuja siellä ei ollut, vaan suuria peltoaukeita joka puolella. Kylän ihmiset olivat talkoilla kunnostaneet kylätalon ja sen ympäristön. Talkoisiin osallistuu siellä parhaimmillaan 200 asukkaan kylässä n. 60 ihmistä. Useissa kylissä oli myös suuria kartanoita, jotka oli otettu koulujen käyttöön ja näin saatu säilytettyä kunnossa. Vanhoja vinttikaivoja, savusaunoja, riihiä ja aittoja oli kyläkuvassa aivan niin kuin

meilläkin. Uudisrakennuksia ei juuri näkynyt, vaan vanhaa oli kunnostettu ja elämä näytti sujuvan ihan mukavasti. Jokaisen talon ympärillä oli omenapuita ja joka paikassa niitä myös meille tarjottiin. Kylästä löytyi pieni kauppa, jossa meitä palveli kunnanvaltuuston puheenjohtaja. Meidän oloihin nähden kauppa oli todella pieni, mutta tavaraa oli elintarvikkeista matkamuistoihin.

Muualla Virossa historia aina 1000-luvun alkuun asti näkyi selkeästi kaikkialla. Vierailimme mm. vanhassa suuressa linnouksessa, jossa kiertelimme linnanneidon opastuksella. Linnasta löytyi mm. kidutusammio, jossa oli esillä vanhoja kidutuspenkkejä yms. Linnan kellarissa oli myös kammottava "helvetti" joka tulenlieskoineen ja valittavine äänineen vastasi hyvin mielikuvaa oikeasta paikasta. Punaisten lyhtyjen kuja, oikeat tykin laukaukset ja ritarimeininki oli myös tuotettu tuotteiksi jotka vastasivat mielikuvaamme keskiajan linnan elämästä.

Saimme matkallamme paljon oppia tehokkaasta kylätoiminnasta sekä kunnan ja kylien onnistuneesta yhteistyöstä.

Matka oli onnistunut ja ilmat suosivat meitä, oppaamme Aivar Niinimägi, sanoikin, että toimimme heille auringon tullessamme.

Maria Ämmälä
Marita Iso-Heiko

Hando Kuntron ympäristötaidetta Emumäellä.

Mustikka-piirakka

200 g margariinia
4 muna
4 dl sokeria
2 tl vaniliinisokeria
2 dl maitoa
6 dl vehnä jauhoja
4 tl leivinjauhetta
4 dl mustikoita, omenalohkoja tms.

1. Laita uuni lämpenemään 200 asteeseen
2. Sulata margariini
3. Vatkaa munat ja sokeri kestäväksi vaahdoksi
4. Lämmitä maito kädenlämpöiseksi
5. Sekoita kuivat aineet keskenään
6. Sekoita muna-sokerivaahdon vuorotellen maito ja kuivat aineet
7. Lisää seokseen sulatettu margariini
8. Kaada seos uunipannulle (korkealaitainen uunipelti) ja lisää marjat (tai omenalohkot)
9. Paista uunin keskitasossa 20-30 minuuttia

Vasemmalta Hando Kuntro, Pekka Huhtala, Eila Hautaniemi, Maria Ämmälä, Olli Mikkola, Marita Iso-Heiko ja Tarja Mattila. Kaikki ovat sallalaisia.

Toimitus:	Sallan kunta
Päätoimittaja:	Marja Myllykangas, marja.myllykangas@salla.fi
Työryhmä:	Paula Aspholm-Heimonen, Ritva Heliste, Oili Hourula, Kaisa Isojärvi, Kauko Kellokumpu, Päivi Lepoluoto, Noora Peltoperä, Terttu Pohtila, Asser Posio, Petteri Salmijärvi, Irene Schroderus, Suvi Seppälä, Nina Sipola, Eerika Tuomas, Hanna Vuonnala, Maria Ämmälä
Taitto:	Koillismaan Kirjapaino Oy, Kuusamo
Paino:	Kisapaino, Kiuruvesi 2009
Lehti ilmestyy	Viikoilla 7 - 28 - 37 ja 49

Kansalaisopiston kurssit käynnistyvät 14.9.2009

Sallan kansalaisopiston uusien kurssien esittelyiltan oli keskellä viikkoa tullut tutustumaan reilut nelisenkymmentä innokasta opiskelijaa. Tulevalle lukukaudelle onkin tulossa monenlaista uutta lyhytkurssia ja pitkäkestoisempain kurssia. Näitä kursseja olivat tulleet esittelemään mm. Kanasen Jenni ja Sipolan Sari komealla duolauluesityksellään. Laulu kertoo enemmän kuin sata sanaa. Jennin ja Sarin laulu kuvasti hyvin sitä iloisuutta ja energiaa millä uuteen aikuisten musiikkikerhoon tartutaan. Musiikkia sydämessä ja säveliä sielussa. Kerhoon ei ole pääsykoetta vaan kaikki joilla on into ja halu musiikin tekemiseen pääsevät mukaan. Kerho torstaisin Kirkonkylän koulun musiikkiluokassa klo 18–19 alk. 17.9.

Skräppäys – onko se jotakin syötävää?

Ei vaan keino laittaa elämäsi laatikot järjestykseen. Skräppäys, tai muistojen albumit syntyvät nimittäin vanhoista valokuvista, tapettipaperista, väriliimoista, koristenauhoista ja tarinoista. Muistojen albumin voi tehdä itsestä, ystävästä, syntymäpäivistä, häistä tai muista tapahtumista. Työskentely on opettaja Pirjo Santalan mukaan innostavaa ja mukaansa tempaavaa. Albumien äärellä viertää aika nopeasti niin tekijällä kuin lukijalla – sen osoittivat Pirjon mukanaan tuomat hänen itsensä tekemät muistojen albumit. Muistojen albumi -kurssi alkaa syyskuun lopussa, seuraa ilmoittelua lehdissä!

LASITYÖ- JA TIFFANYTYÖ -kurssin opettajana on Virve Haapamäki. Virven kursseilla pääsee tekemään lasitaidetta vaikkapa vanhoista ikkunalaseista tai lasihelmistä. Kurssi kestää läpi koko lukukauden ja se kokoontuu aina lauantaisin Sallatunturin koulun kuvataideluokassa. Lauantaisin siksi, että lasitöiden tekeminen on tarkkaa ja pitkäjänteistä puuhaa. Lopuksi työt pitää vielä polttaa uunissa. Kurssilaisten tulee hankkia oma lasiveitsi ennen kurssin alkua. Erilaisiin lasiveitsiin voit käydä tutustumassa Virven luona.

Tarja Karkkola oli tullut esittelemään toinen toistaan kauniimpia käsintehtyjä hopeakoruja. Tuntui uskomattomalta ajatella, että sellaisia taidokkaasti tehtyjä

hopeaketjuja voisi kuka tahansa valmistaa kansalaisopiston kursseilla. HOPEAKORUT -kursseilla sinulla on kuitenkin mahdollisuus valmistaa itsellesi tai lahjaksi ranne- tai kaulaketjuja tai korvakoruja hopealangasta. Kurssi kokoontuu vapaa-ajantalo Sallansuussa. Kurssi on lyhytkurssi, kestoltaan 12 tuntia. Kurssille tulee ilmoittautua 4.9. mennessä.

Ensimmäinen kokoontuminen on 19.9. Kurssi on mahdollista järjestää myös sivukylällä. Ota yhteyttä opiston toimistoon jos kylältäsi löytyy vähintään kuusi innokasta korujen tekijää, niin järjestämme kurssin kylälläsi.

Tarja opettaa myös valoraanujen valmistusta. Valoraanu on paperinarusta ja led-valoista

tehty näyttävä seinäkoriste. VALORAANU -kurssi on 8 tunnin lyhytkurssi. Kurssi alkaa Vapaa-aikatalo Sallansuussa 3.10. Kurssille tulee ennakoilmoittautua viim. kahta viikkoa ennen kurssia.

Niina Sippola

Kuvat: Kaisa Isojärvi

Sallan kansalaisopiston kursseille voit ennakoilmoittautua: Puhelimitse 040 586 4959 tai 040 559 6035 - myös tekstiviestillä! Sähköpostitse: kansalaisopisto@salla.fi

Lukuvuoden 2009–2010 kurssivihkonen jaetaan talouksiin viikolla 37.

Sallan Seurakunnan ja Sallan kunnan yhteistyönä Kiertävä kerhotoiminta

Vuonna 2002 Sallan kunnan omaa kiertävää kerhotoimintaa oltiin lakkauttamassa resurssipulan vuoksi. Pienten lasten vanhempien aktiivisen toiminnan vuoksi virisi idea Sallan seurakunnan ja Sallan kunnan yhteistyöstä ja kerhotoiminta sai jatkaa. Tämä yhteistoiminta on vuosien saatossa vakiintunut ja todettu hyväksi. Yhteistoiminta eri instanssien kesken on melko harvinaista vielä nykyään, mutta kunta mielellään olisi mukana samantyyppisissä yhteistoimintakuvioissa jos vain se koetaan tarpeelliseksi.

Kiertävässä kerhotoiminnassa on

kaksi ohjaajaa, Arja Halonen seurakunnan lastenohjaaja ja Aini Mattila Sallan kunnan lastenhoitaja.

Kerhopaikkoja on neljä; maanantaisin kokoonnutaan kirkonkylällä seurakuntatalolla, tiistaisin Kotalankylällä, torstaisin Hautajärvellä ja perjantaina kirkonkylällä Kinttalan toimitalossa. Kaikkiin kerhoihin saa tuki osallistua, mutta tällä hetkellä joka kerhossa on eri lapset.

Maanantain kerhossa kerholaisilla on omat eväät mukana, mutta muissa kerhoissa toiminta kestää neljä tuntia jolloin Sallan kunta tarjoaa lapsille lämpimän ruoan. Kerhotoiminnassa on yhteensä

40 3-5 vuotiasta lasta. Kaikki ikäryhmät käyvät samoissa kerhoissa. Kerhoryhmät ovat sopivankokoisia, niissä on kerrallaan 6-12 kerholaista.

Osalla kolmevuotiasta on vaikea jäädä vanhemmistaan eroon kerhoajaksi, mutta moni viihtyy ensihetkestä alkaen. Vanhemmat voivat aluksi olla mukana jotta lapsi tottuu olemaan ryhmässä. Kerhotoiminta on kuitenkin hyvää harjoittelua tulevaa esikoulua ja koulua varten. Syksyn aikana moni vaikeasti jääneistäkin alkaa viihtymään kerhon touhuissa mukana.

Seurakunnalla on keskiviikkoisin

perhekerho seurakuntatalolla, jossa vanhemmat voivat kerhoilla lapsensa kanssa. Tästä kerhosta on sitten hyvä jatkaa kerhoilemaan yksinään.

Kerhoissa askarrellaan, lauletaan, leikitään ja jumpataan. Kaikissa kerhojen toimitiloissa on omat lelut ja askartelutarvikkeet, ohjaajilla tarvitsee kuljettaa mukanaan vain pientä käsitavaraa.

Kerho aloitetaan hiljaisuuden kynttilän äärellä jossa rukoillaan siunausta pienille kerholaisille ja kuunnellaan jokin Raamatun henkilöistä kertova kertomus. Tämän rauhallisen hetken jälkeen kokoonnutaan askartelemaan. Tällä kertaa

askarrettiin kartongista hillopurkkeja, kaikki lapset alkoivat innokkaasti leikkaamaan hillopurkkeja ja maalaamaan niihin sisälle marjoja sormiväreillä. Kun hillopurkit oli maalattu, kerho-ohjaajat ripustivat ne seinälle näytteille. Lapset olivat onnellisen näköisiä aikaansaannoksistaan. Askarteluhetken jälkeen lapset saivat vapaasti leikkiä seurakuntatalon kerhuhuoneen leluilla. Niitä onkin todella paljon! Leikki-tuokion jälkeen mennään syömään ja sitten ulos leikkimään josta vanhemmat voivat hakea lapsensa.

Kaisa Isojärvi

Maanantai klo 10.00
seurakuntatalo, Salla

Tiistai klo 9.30
Kotalankylän vanhassa koulussa

Keskiviikkoisin klo 11.00-12.30
perhekerho
seurakuntatalo, Salla

Torstai klo 9.30
Hautajärven kirkolla

Perjantai klo 9.30
Kinttalan toimitalo, Salla

Yritysesittelyssä: T:mi Kierrättäen taidetta

Yritys tarjoaa asiakkaille mahdollisuuden teettää vanhoista tekstiileistä seinävaatteita. T:mi Kierrättäen taidetta tarjoaa myös reikihoitoja.

Yritys tarjoaa asiakkaille mahdollisuuden teettää vanhoista tekstiileistä seinävaatteita. T:mi Kierrättäen taidetta tarjoaa myös reikihoitoja.

Eila Kärnä perusti yrityksen vasta viime kesänä, joten yritys-toiminta on vasta alkumetreillä. Kierrätysmateriaaleista tehtyjen seinävaatteiden idean Eila sai työskenneltyään Välikädessä, jossa hän teki seinävaatteen harjoitustyönä, tekstiilityöstä hänellä on kokemusta myös vaatetehtaalalla työskentelyn ja vaiheompelijakurssin ansiosta. Seinävaatteista tulee yksilöllisiä valittujen tekstilien perusteella, joten ne ovat kuin taideteoksia. Lähtöhinnaksi hän hahmotteleekin 200 euroa.

Reikihoitoja saa antaa vain koulutettu reikihoitaja. Eila on käynyt kolme kurssia reikihoidoista, eli hän on käynyt viimeisimpänä reiki-master kurssin. Reikihoito maksaa 35 €/tunti.

Mitä reiki on?

Hoito tapahtuu rauhallisessa tilassa. Hoidettava asetuu hoitopöydälle vaatteet päällä (mieluiten mukavat ja väljät) ja rentoutuu rauhallisesti ja tasaisesti hengittäen.

Reiki on ikivanha hoitomuoto, joka luonnollisella tavalla palauttaa kehomme ja mieleemme tasapainon. Reiki täyttää tyhjäksi käytetyt energiavarastomme ja antaa takaisin elinvoimamme sekä auttaa kehoamme saavuttamaan optimaalisen terveyden.

Kaikki kehon solut ovat rakentuneet värähtelevästä energiasta. Värähtelemällä eri nopeuksilla solut muodostavat ihmisessä erilaisia kudoksia ja elimiä kuten esimerkiksi luumassan, lihaksiston ja veren. Mitä nopeammin energia värähtelee soluissa, sitä pehmeämpi rakenne muodostuu. Luumassa värähtelee hitaammin kuin lihakset ja veri taas nopeammin. Aivan kuten vesi värähtelee nopeammin kuin jää mutta hitaammin kuin höyry. Reiki on energiaa ja se toimii fysiikan lakien mukaisesti.

Terveessä kehossa kaikki solut värähtelevät täydellisessä tasapainossa ja meillä on optimaalinen terveys. Se tosin on hyvin epätavallinen ilmiö nykypäivinä. Tavallisempaa on, että olemme stressaantuneita, turhautuneita, rauhattomia, pelkäämme vaateita tai olemme masentuneita. Tällai-

set ongelmat aiheuttavat epätasapainon kehomme hienoon energiaverkkoon ja siitä taas seuraa, että tulemme sairain.

Reiki hoitaa ihmistä kokonaisvaltaisesti. Se palauttaa tasapainon sekä kehoon että mieleen. Reikikurssin käynyt hoitaa itseään asettamalla kätensä keholleen ja erittäin korkealaatuinen ja puhdas energia välittyy automaattisesti. Samoin hän voi hoitaa muita. Kehon energiavarastot täyttyvät ja silloin sekä fyysinen että psyykinen paraneminen voi alkaa.

Reiki on tullut länsimaihin Japanin kautta, mutta ollut käytössä mahdollisesti jo sumerien ja muinaisen Egyptin sekä Tiibetin kulttuureissa.

Kierrättäen taidetta
Eila Kärnä puh. 050 527 3496

Isojärvi Kaisa

Lähde:
www.reikiry.fi ja
www.reikisivut.com.

Kesälaitumilta koulunpenkille

Viisitoista uutta ekaluokkalaista aloitti koulutyönsä Sallan Kirkonkylän koululla tiistaina 11.8.2009. Heti seuraavana päivänä Sallan kirkossa oli uusien koululaisten siunaustilaisuus. Ekaluokkalaisten astelivat kirkkoon siistissä parijonossa ja opettaja Eija Niemelä neuvoi jo ulkopuolella poikia otamaan lakit pois päästä sisään mentäessä. Paikalla oli myös 2.-6. luokan oppilaita ja opettajia sekä oppilaiden vanhempia.

Uudet ekaluokkalaisten istuivat kirkossa eturivissä, tuttuja lasten-

virsiä laulettiin yhdessä ja tilaisuuden lopuksi pappi Anja Hauer siunasi ensimmäisen luokan oppilaat. Muistoksi jokainen heistä sai kirjan.

Myös koulusta oli saatu kirjoja heti ensimmäisenä päivänä. Aapinen löytyi jokaisen repusta ja matikan kirjatkin opettaja oli jakanut. Opettaja oli neuvonut uusia oppilaitaan tutustumaan aapiseen jo kotona. 7-vuotias Aada Kunnari kertoikin lukeneensa ennen toista koulupäiväänsä jo 70 sivua. Heinäkuussa seitsemän vuotta

täyttänyt Mikael Oinas oli menossa sivulla 8 ja 6-vuotias Elias Konttaniemi oli lukenut "ainakin sata sivua". Myös matikka tuntui olevan kolmikolla hallussa. Aada ja Mikael pohtivat osaavansa laskea kahteensataan tai tuhanteen. Elias puolestaan sanoo osaavansa laskea "ainakin miljoonaan".

Ensimmäistä kouluvuotta edeltävä kesä vietettiin mm. uiden ja tv:tä katsellen. Mikael kävi kesämatkalla Kauhajoella asti ja muutkin olivat kyläille ainakin mummolassa. Aada oli saanut

edellisenä kesänä uuden pyörän ja se on ollut kovassa käytössä myös tänä kesänä. Aada kertookin pyöräilyn olevan juoksun ja hiihdon ohella yksi hänen harrastuksistaan. Myös pojat kertovat harrastavansa juoksua ja Mikael tarkentaa sen olevan hölkkäjuoksua. Elias sanoo harrastavansa luistelua, jonka Aadakin aikoo lisätä harrastustensa listaan, mikäli saa luistimet.

Miten kouluun lähtöön on valmistauduttu? Elias kertoo saaneensa uuden paidan, sukkaa sekä

uudet kengät. Aada on saanut repun, jossa on ruskeaa ja pinkkiä ja yli kymmenen taskua. Eliaksella on musta kärppäreppu ja Mikaelilla mustavalkoinen reppu, jonka neljää taskua hän esittelee. Repussa on myös kännykkätasku. Joko kolmikolla sitten on omat puhelimet? Aada kertoo, että oman kännykän saanti voisi olla ajankohasta sitten kun hän alkaa kulkea yksin pyörällä kouluun.

Lopulta kolmikko luettelee yhteen ääneen saamiensa uusia huppareita, jumppa-asuja ja koulutarvikkeita. Pojat kertovat, että

koulusta saatiin jumppakassit ja lippikset.

Mikä sitten on parasta koulussa? Vastaus tulee kuin yhdestä suusta: läksyt ja kaverit. Eliaksen mielestä uusi penaaali on myös kiva. Mikael kertoo omistavansa rautapenaalin. Taustalla opettaja pitää elävää luokkaa koossa ja kun haastattelu on saatu valmiiksi, reippaat ekaluokkalaisten suuntaavat musiikintunnille.

Teksti ja kuvat
Hanna Vuonnala

Sallan Kirkonkylän koulun 1. luokan oppilaat vuosimallia 2009

Mikael Oinaan, Aada Kunnarin ja Elias Konttaniemen mielestä parasta koulussa ovat läksyt ja kaverit.

Pirkko Lahti - ihminen on yksilö

Pirkko Lahden mielestä koko ajan olisi muistettava, että jokainen ihminen on yksilö. Mitään yleistyksiä ei kannattaisi tehdä: "Mitä ja miten ihminen tuntee, on kaikkein tärkeintä. Vaikka ihmisen elämän taloudelliset raamit olisivat kunnossa, se ei riitä. Ihmisen pitää tuntea, että hänen elämänsä on kunnossa. Heikin joilla on korkea elintaso kokevat monta kertaa että he ovat maksaneet elintasostaan kovan hinnan, mitään ei anneta ilmaiseksi, useat ovat jääneet myös taloudellisesta hyvinvoinnista ulkopuolisiksi. Jatkuva muutos on kuitenkin hyvin monien mielestä kaikkein vaikeinta. Se koskee yhtä lailla työelämää kuin yhteiskuntaa, koko ajan pitäisi olla valmis vaikka minkälaiseen mukautumiseen. Tähän kaikki eivät kykene, ja siitä syntyy uusia ongelmia, syrjäytymistä ja syylisyydentunteita, miksen minä pysty, minun pitää pystyä?"

"Jos ihminen joutuu jatkuvasti tuntemaan riittämättömyyttä, syntyy siitä erilaisia pelkoja. Nyt

olen puhunut muutosvaatimuksesta vain ihan yleisellä tasolla, ihminen ei ole mikään kone, ei koskaan. Ja kuitenkin sellaiseksi monet ihmiset itsensä kokevat. Syyllisyyttä syntyy varsin monella tasolla", Pirkko Lahti sanoo.

Työelämä on muuttunut valtavasti, siellä vaaditaan yhä enemmän tehokkuutta ja muuntautumiskykyä. Samanlaiset piirteet ovat tulleet perhe-elämään ja ihmissuhteisiin.

Kun Pirkko Lahtea kuuntele ymmärtää miksi häntä arvoste-

taan, miksi Pirkko Lahti on myös toimittajien suosikkihaastateltava. Vaikka Lahti puhuu vaikeista yhteiskunnallisista ongelmista, niin Lahden asenne ei ole oppimistarimainen tai syyttävä, vaan sydämellinen. Pirkko Lahti haluaisi, että kaikilla ihmisillä olisi parempi olla: "Suomalainen yhteiskunta on jakautunut useampaan ryhmään. Syrjäytyneetkin jakautuvat vahvempiin ja heikompiin.

"Suurella osalla suomalaisista menee ihan hyvin, suuri osa on tyytyväisiä elämäänsä. Näin on, mutta mitä se todellisuudessa sitten on? Eihän ihminen voi vaatia sellaista mistä hän ei tiedä", Pirkko Lahti sanoo.

Pirkko Lahden mielestä jatkuva muutos aiheuttaa monenlaisia reaktioita: "Ihmiset keskittyvät yhä enemmän omaan perheeseensä ja läheisiinsä. Siinä ei ole mitään pahaa, mutta lähellä voi myös olla itsekkyyttä, halua olla näkemättä mitä ympärillä tapahtuu.

Nina Sipola

"Nyt olisi kaikkien herättävä tajuamaan, että heikoimmista huolehtiminen on myös vahvoimpien tukemista, uudistusten olisi mentävä läpi koko yhteiskunnan, niin kunta- kuin valtiotason. Uusi ajattelu ei ole rahasta kiinni vaan se on tajuamista, että asioita voi tehdä uudella tavalla, asioihin ja ihmisiin voi suhtautua uudella tavalla. Luotan, että herääminen tapahtuu."

**Pirkko Lahden yleisöluento
vapaa-aikatalo Sallansuussa
11.9.2009 klo. 17.00-19.00**

Tervetuloa!

Tilaisuus alkaa kahvitarjoilulla

Yhteistyössä
Kopsakka (Koillis-Lapin terveys ry) ja
Kelpo (varhaisen tuen kehittämistoiminta)

Tomi Metsäketo Sallan kirkossa

Tomi Metsäketo on uransa aikana ollut monessa mukana esiintyen 80-luvulla Savonlinnan Oopperajuhlilla ja Suomen Kansallisoperaossa poikasoilistina kuten myös solistisissa tehtävissä vuosikymmenen ajan maineikkaassa Cantores Minores-kuorossa. Musiikkia Tomi on opiskellut koko ikänsä aina alasteen musiikkiluokasta lähtien, jonka jälkeen opinnot jatkuivat Sibelius-Lukiassa, Helsingin Konservatoriossa, Sibelius-Akatemiassa jne. Syksyllä 1998 hänet valittiin European Union Opera -ohjelmaan, joka sisälsi mm mestarikursseja, luentoja ja konsertteja Baden-Badenissa ja Pariisissa. Opintoihin on kuulunut myös laulukursseja Roomassa Maestro Tina Scapinin johdolla useampaan otteeseen. Erikaisalana Tomilla ovat italiantieliset laulelmat ja serenadit.

Syksyllä 2002 tenori julkaisi Warner Musicille esikoislevynsä "Primo", joka toi Tomille mm. Emma-ehdokkuuden vuoden debyyttialbumina. Tomi oli ehdolla

Emma-palkinnon saajaksi myös vuoden miesartistina samaisena vuonna. Seuraava levy "Tummaa samettia" ilmestyi lokakuussa 2004 ja ylitti kultalevyrajan reilussa kuukaudessa! Tämä levy oli myös Emma-ehdokkaana vuoden 2004 iskelmäalbumina.

Kesällä 2005 Tomi ja San Remo -laulukilpailun voittaja Laura Bono nauhoittivat dueton Oggi Ti Amo. Syksyllä 2005 ja keväällä 2006 Tomi vieraili Turun Kaupunginteatterissa Michael Kunzen ja Sylvester Levayn suurmusikaalisissa Elisabeth. Elisabeth-musikaali kertoo Itävalta-Unkarin keisarin Elisabethin - Sissin - elämästä. Tomi nähtiin keskeisessä Franz Josef in roolissa. Keväällä 2006 Tomi kilpaili Eternamente Maria-kappaleella Suomen Euroviisujen finaalissa sijoittuen upeasti 2. sijalle! Kevään aikana Tomi oli mukana kilpailemassa MTV3:n Tanssi Tähtien kanssa -ohjelmassa. Tanssiparina oli tanssija Sanna Hirvaskari. Heidät valittiin voittajiksi suorassa TV-lähetyksessä 30.4.2006!

Tomin kolmas pitkäsoitto Eternamente julkaistiin toukokuussa 2006. Saman vuoden syksynä Tomi lähti myös odotetulle omalle konserttikiertueelleen. Kahdeksassa suuressa konserttialissa kiertävä kiertue kantoi niinkään nimeä "Eternamente". Eternamente-kiertuetta seurasi Kuului laulu enkelten -kirkkokonserttikiertue yhdessä Mari Palon kanssa. Syksyllä 2007 Tomi konsertoi kiertueen muodossa Johanna Kurkelan kanssa. Keväällä 2008 sai ensi-iltansa Tomin tähdittämä Titanic-musikaali Seinäjoen Kaupunginteatterissa. Suuren yleisömenestyksen myötä lisäesityksiä jatkui syyskaudelle asti.

Syksyllä 2008 Tomi starttasi konserttikiertueen yhdessä Laura Voutilaisen kanssa teemalla "Rooma-Helsinki-New York". Tomin järjestyksessään neljäs pitkäsoitto Roma julkaistiin marraskuussa 2008. Joulukuussa 2008 Tomi oli jälleen Kuului laulu enkelten-kiertueella. Tällä kertaa naissoilivieraana oli Jenni Vartiainen. Eikä tässä ollut vielä kaikki...

**Rykimäviikolla
Tomi Metsäketo &
pianisti Jouni Somero
Sallan kirkossa to 10.9. klo 19**

Ohjelma 10 €
Järj. Kulttuuritoimi

Paluumuuttaja

Ne, joilta sallalaisen Maria Ämmälän käsikirjoittama näytelmä Paluumuuttaja on vielä näkemättä, on siihen nyt mahdollisuus rykimäviikolla. Näytelmän näki ensi-illassa 180 katsojaa ja Sallapäivän esitykseen saapui 130 katsojaa. Kysyntää näytelmälle on, sillä Paluumuuttaja on Kuusamotalossa 26.1.

Näytelmä kertoo Raimon tarinan, kun hän saapuu Ruotsista kotiin jo ennen kuin lomat Ruotsissa ovat alkaneet. Äidin iloa hämmentää huoli siitä mitä naapurit sanovat. Tämä on kasvutarina, jossa vallankäytöltä ei välttyä. Näyttelijäkaarti: Jarkko Veima, Sari Sipola, Olli Mikkola, Raija Ämmälä, Hannu Arola ja Sonja Aatsinki.

Koillis-Lappi-lehdessä näytelmän ensi-illasta sanottiin näin: "Ennakkotiedoissa Paluumuuttajat-näytelmä mainittiin kasvutarinaksi. Sellainen se myös on. Kipupisteetkin tulevat selvästi esille.

Alkurepliiikit "Tulin kotiin... miten niin kotiin ja miksi tulit" virittivät näytelmän alkuasetelmas-ta mielenkiintoisen.

Rykimäviikolla näytelmä
Paluumuuttaja
Sallatunturin koululla
su 6.9. klo 13 ja 18

Käsikirjoitus Maria Ämmälä
ohjaus Sinikka Sanelma.
Kesto 40 min.
Liput 10 €

Ympäristötaidetapahtuma Taivasalla

Tapahtuman ideana on ollut, että taiteilijat Ruotsista, Venäjältä ja Suomesta suunnittelevat taideteoksia talven 2008-2009 aikana. Toukokuussa he lähettivät suunnitelmat Sallaan ja Taide-seurasta mukana olevat taiteilijat hankkivat suunnitelmien pohjalta teosten materiaalit. Teosten materiaaleina käytetään luonnonmateriaaleja; puuta, pajuja, ja kiveä. Taiteilijat kokoontuvat Sallaan 5.-6.9. viikonlopuksi, jonka aikana he valmistavat teokset mm. kirjaston pihaan sekä Kempuran ympäristöön.

Teosten rakentamisviikonlo-pusta on tarkoitus luoda vuoro-vaikutteinen tapahtuma yleisön kanssa; yleisö saa halutessaan osallistua teosten pystytykseen. Näin pyritään luomaan kiinnos-

tusta ja innostusta ympäristötaiteeseen ja taiteeseen yleensä. Taiteilijavaihtoa alueella on jonkin verran musiikin saralta, mutta kuvataiteen osalta sitä ei juuri ole. Tarkoituksena on siis vahvistaa jo olemassa olevia vuoro vaikutus-suhteita sekä luoda uusia kontakteja eri maiden kuvataiteilijoiden, matkailun ja kulttuurivaihdon välille. Tämä rikastaa taiteen tekemistä ja toiminee inspiraation lähteenä kaikille osapuolille.

Järjestävänä tahona toimii Sallan Taide seura ry, joka on perustettu vuonna 2005.

Jäseniä on tällä hetkellä 39. Perustamisen jälkeen Taide seura on järjestänyt vuosittain näyttelyn kotipaikkakunnallaan. Vuonna 2006 Taide seuran työryhmä rakensi Sallan Poropuiston Upin-

lammelle pysyvän ympäristötaiteenäyttelyn, Taidepolun.

Järjestävänä tahona Sallan taide seura on ollut vastuussa rahoituksen hankinnasta. Lähtökohtana on ollut se, että teospalkkoja ei makseta mutta taiteilijoiden kustannukset matkojen, majoituksen ja ruokailun osalta korvataan. Tähän tarkoitukseen Sallan Taide seura on saanut apurahaa Lapin läänin taidetoimikunnalta ja Sallan kunnan kulttuurilautakunnalta.

**Taivasalla ympäristötai-de-
tapahtuman taiteilijat**

Ruotsi, Eeva-Leena Väätäjä, Anita Mikko ja Daga Wennerström.

Venäjä Vladimir Zorin, Victoria Zorina, Igor Monakhov ja Evgenia Terentyeva

Suomi seuraavat Sallan Taide-seuran jäsenet: Heimo Sova, Rauli Päiväniemi, Marianne Sorvali, Tuula Rissanen, Mervi Virkkula, Briitta Hautaniemi, Eeva-Liisa Vuonnala (tapahtuman dokumentointi), Anitta Kallunki, Anja Kurki, Reijo Tolonen, Leena Niemelä ja Eila Hautaniemi (yhteyshenkilö).

**Taivasalla
ympäristötaidetapahtuma**

yhteistyössä Barentsin alueen taiteilijoiden kanssa
Sallassa 5.-6.9.2009.

Lasten puuhapäivä - vipinää lasten kinttuihin!

Maamme ykköskissat saapuvat Sallaan su 27.9. klo 13 tanssittamaan ja leikittämään lapsia.

Miska ja Rontti eli Pressan Katit saavat varmaan vipinää vähän isompienkin lasten kinttuihin.

Kateilla on mukanaan pomppulinna, akkuautoja ja ilmapalloja, jotka ovat maksullisia, 2 €/ kerta.

Joten muistathan varata mukaan pientä taskurahaa, muutoin lasten puuhapäivään on vapaa pääsy.

Tervetuloa musiikin ja leikin pyörteisiin!

**Lasten puuhapäivä
ja Pressan Katit**

Kirkkonkylän koululla
27.9. klo 13

Teatteriyhdistys Sallansuut
esittää näytelmän

Paluumuuttaja

Sallatunturin koululla
su 6.9. klo 13 ja 18

Liput 10 €

Barentsin alueen
ympäristötaidetapahtuma

Taivasalla

Salla, kirkkonkylä

5.-6.9.2009 klo 9 alkaen

Eeva-Leena Väätäjä, Anita Mikko ja Daga Wenneström,
Vladimir Zorin, Viktoria Zorina, Igor Monakhov
ja Evgenia Tarenteva. Sallan taide seuran ryhmä

Taide ja pohjoinen ympäristö

4.9.2009 klo 18 Sallansuu

Luennoitsijana

prof. Timo Jokela
Lapin yliopisto

Tervetuloa!

Kahvitarjoilu

PRESSAN KATIT
Miska ja Rontti

www.pressankatit.fi miska@pressankatit.fi rontti@pressankatit.fi

LASTENKONSERTTI
LASTEN PUUHAPÄIVÄ SU 27.9. KLO 13
KIRKKONKYLÄN KOULULLA
VAPAA PÄÄSY
JÄRJ. KULTTUURITOIMI

ILMAPALLOVAHMOJA